

Γνωριμία με τα μνημεία της πόλης των Ιωαννίνων

Συνέχεια από το φύλλο 97

Η σημασία των μνημείων και των μουσείων

- Αποτελούν πηγή ιστορικής γνώσης για την κατανόηση της οργάνωσής, των σχέσεων, των συνηθειών και του καθημερινού βίου των προγενέστερων κοινωνιών.
- Βεβαιώνουν την ενότητα και τη συνέχεια του εθνικού πολιτισμού, αποτελώντας αναπόσπαστο στοιχείο της ιστορικής κληρονομιάς, της εθνικής ταυτότητας και της πολιτισμικής του φυσιογνωμίας.

Το μνημείο των Μπιζανομάχων στο Μπιζάνι

- Εμπνέουν αισθήματα θαυμασμού για τα επιτεύγματα των προγενέστερων και καλλιεργούν τη συνείδηση του χρέους για τη διαφύλαξη και την πρόοδο του εθνικού πολιτισμού.
- Προσφέρουν αισθητική συγκίνηση και απόλαυση και συνιστούν πηγή καλλιτεχνικής και πνευματικής έμπνευσης για νέες δημιουργίες.
- Αποτελούν αξιοθέατα, που έλκουν το ενδιαφέρον μεγάλου αριθμού επισκεπτών κάθε χρόνο.

Η καταστροφή των μνημείων οφείλεται:

Το ηρώο των Μπιζανομάχων είναι έργο του γλύπτη Λάζαρου Λαμέρα και εκτελέστηκε το 1963.

- σε φυσικά αίτια (π.χ. σεισμοί)
- στη σύλληψη αρχαιολογικών χώρων για λόγους αρχαιοκαπηλίας στον ιδεολογικό και θρησκευτικό φανατισμό (π.χ. καταστροφή ομοιωμάτων του Βούδα στο Αφγανιστάν από τους Ταλιμπάν) στη μόλυνση της ατμόσφαιρας (π.χ. όξινη βροχή)
- στους πολέμους (π.χ. καταστροφή εκκλησιών κατά τους νατοϊκούς βομβαρδισμούς στη Σερβία).

...συνέχεια στη σελ. 4

Υγεία, Ζωή, Χαρά, Ειρήνη, Ευθυμία, Ελπίδα

2018 «Υγεία, Ζωή, Χαρά, Ειρήνη, Ευθυμία, Ελπίδα»!

Οι δικές μας ευχές προς όλους σας για το νέο έτος!

Ένα αρχαιολογικό εύρημα γεμάτο ευχές!

Τμήμα ψηφιδωτού δαπέδου του 4ου αι. μ.Χ. από την Αλικαρνασσό της Μικράς Ασίας που ανακαλύφθηκε το 1857 και βρίσκεται σήμερα στο Βρετανικό Μουσείο.

Η Αλικαρνασσός είναι η γενέτειρα του Έλληνα ιστορικού και γεωγράφου Ηρόδοτου (484-425 π.Χ.), πατέρα της ιστορίας και του μεγαλοπρεπούς ταφικού μνημείου, του Μαύσωλου (4ος αι-

ώνας π.Χ.), που θεωρείται ένα από τα επτά θαύματα του αρχαίου κόσμου.

Η Αλικαρνασσός, τώρα Μποντρούμι είναι ένα ωραίο μέρος που συνδυάζει την αρχαία μητρόπολη, με τα πολλά ερείπια παντού και μια σειρά σύγχρονων κτιρίων φωλιασμένα σε αυτά τα αρχαία ερείπια.

Βρίσκεται σε μια γραφική, πλεονεκτική θέση στον Κεραμικό Κόλπο (Κόλπος της Κω), στη νότια ακτή του Αιγαίου στην Τουρκία. Η Αλικαρνασσός είναι ένα πολύ δημοφιλές τουριστικό θέρετρο στην Τουρκία.

Αίσιον και ευτυχές το νέον έτος.

Τα Θεοφάνεια και το μήνυμά τους...

Οι χριστιανικές γιορτές, πέρα από το πανηγυρικό στοιχείο που τις συνοδεύει, είναι γεγονότα που ξεπερνούν τις στενές χωροχρονικές συναρτήσεις και αποσκοπούν να εντάξουν τον άνθρωπο στο μεγάλο μυστήριο της σωτηρίας. Είναι καταστάσεις, που σημαδεύουν βαθιά την ανθρώπινη ύπαρξη. Είναι μεγάλα σημάδια και ορόσημα με μοναδική λυτρωτική σημασία για τον πιστό. Έτσι ο χρόνος για τον πιστό δεν είναι μια αδιάκοπη και μονότονη ροή ωρών, ημερονυκτίων, εβδομάδων, μηνών και ετών, αλλά ενταγμένος στα μεγάλα αυτά σωστικά για την ανθρωπότητα γεγονότα μεταφέρει το μήνυμά της εν Χριστώ αναγεννήσεως, όπως αυτή βιώνεται από τον ακεραίο, τον σωσμένο, και αυθεντικό άνθρωπο.

Σε αυτή τη λυτρωτική διάσταση μας μεταφέρει η γιορτή των Θεοφανείων ή Αγίων Φώτων, που είναι η αρχαιότερη μετά το Πάσχα δεσποτική εορτή. Θέμα της γιορτής είναι η βάπτισμα του Κυρίου από τον Τίμιο Πρόδρομο στον Ιορδάνη ποταμό και η φανέρωση (Θεοφάνεια) της Τριαδικής Θεότητας (φωνή του Πατέρα για τον Υιό, ο οποίος βαπτιζόταν στον Ιορδάνη και του Αγίου Πνεύματος που κατήλθε επάνω του εν είδει Περιστεράς).

Στον γ' αιώνα η εκκλησία της Ανατολής καθόρισε την 6η Ιανουαρίου ως ημέρα γιορτής των Επιφανείων ή Θεοφανείων.

Η βάπτισμα του Χριστού και τα Θεοφάνεια σημαίνουν και την ανάδειξη του Χριστού στον κόσμο ως Μεσσία και Λυτρωτή. Η φωνή του Πατέρα που ακούγεται κατά την βάπτισμα του Χριστού δηλώνει την ενθρόνισή του ως του

μόνου και αληθινού Βασιλέως και Κυρίου της ανθρωπότητας. Η βάπτισμα του Χριστού εισάγει στον κόσμο ένα νέο είδος εξουσίας, την εξουσία και δύναμη, που πηγάζουν από την αγάπη και τα παθήματα χάρη των άλλων.

Η γιορτή των Θεοφανείων αποτελεί και την απαρχή του χριστιανικού βαπτίσματος και του αγιασμού του κόσμου. Στον Ιορδάνη ο Χριστός αγίασε τα ύδατα, ώστε, να γίνουν «αγιασμού δώρον, αμαρτημάτων λυτήριον, νοσημάτων αλεξιτήριον, δαίμοσιν ολέθριον, ταις εναντίας δυνάμεσιν απρόσιτον». Στους πρώτους μάλιστα χριστιανικούς αιώνες την ημέρα των Θεοφανείων γινόταν και ο φωτισμός δηλ. το βάπτισμα των κατηχουμένων, από το οποίο η γιορτή των Θεοφανείων ονομάστηκε και γιορτή των Φώτων.

...συνέχεια στη σελ. 4

Η ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Από τις 13 Μαρτίου 2009, λειτουργεί η ιστοσελίδα της Μανωλιάσσης στη διεύθυνση:

www.manollassa.gr

Η ιστοσελίδα είναι σε αρχικό στάδιο και συνεχώς εμπλουτίζεται. «Εδώ θα βρείτε κάθε νέο φύλλο των «Αχναριών». Έτσι, έχετε τη δυνατότητα οι συμπατριώτες μας όπου γης, να τη διαβάζετε και ηλεκτρονικά.»

Οι σοφοί του κόσμου απαντούν σε ερωτήσεις πολιτών

Στη σελίδα 3

Μην κλαις κεφάλ' τι έπαθες μον κλαίγε τι θα πάθεις

Πένθη

• Στις 31 Οκτωβρίου 2017, έφυγε από τη ζωή ο Δημήτρης Λογάρος, σε ηλικία 47 ετών, υιός της Δωροθέας Μπέλλου. Η κηδεία του πραγματοποιήθηκε στο νεκροταφείο Αγίων Αναργύρων, Αττικής.

• Στις 2 Ιουλίου 2017 έφυγε από τη ζωή η Σπυριδούλα Γιωτάκη, σε ηλικία 76 ετών.

• Στις 2 Σεπτεμβρίου 2017 έφυγε από τη ζωή η Ανδρονίκη Γούση σε ηλικία 62 ετών.

Θεράμα συλλυπητήρια στις οικογένειες και λοιπούς συγγενείς και φίλους.

Σπυριδούλα Γιωτάκη

Ανδρονίκη Γούση

Επιτυχίες

• Η Βιργινία Ξαγοράρη του Παύλου και της Ράνιας Κοηλιού, πέτυχε στις πανελλήνιες εξετάσεις στο Πανεπιστήμιο Ρεθύμνου, στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών.

• Ο Δημήτρης Μαρής του Αχιλλέα και της Βασιλικής Παπαθανασίου, εισήχθη στο Πανεπιστήμιο Καθαμάτας, στο τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας.

• Η Θάληεια Μίκα του Γεωργίου και της Αλέκας Ίσκου, στις 18 Δεκεμβρίου 2017, πήρε το πτυχίο από το τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου.

Τ'αχνάρια εύχονται θερμά συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία!

Μια σταγόνα αίμα, σώζει μια ολόκληρη ζωή! Γίνε κι εσύ εθελοντής αιμοδότης.

ΧΡΑΡΡΑΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
 Α. Αθηνών 308 Περιστέρι Τ.Κ. 121.36,
 Τηλ. 210 5733903, Fax: 210 5733986

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ
 17^{ης} Νοεμβρίου 35, Τ.Κ. 17455 Άλιμος

ΙΔΡΥΤΗΣ:

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ (Φεβρουάριος 1993)

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

«Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»

ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ

Συνδρομές, επιστολές, συνεργασίες κ.λπ.

να στέλνονται στις διευθύνσεις:

ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

Ρήγα Φεραίου 41 Τ.Κ. 16674 - Α. Γλυφάδα

Τηλ.-Fax: 210 9852198

• kpgiotakis@yahoo.gr

ΓΙΩΤΑΚΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ

Κύπρου 8 Τ.Κ. 19200-Ελευσίνα

• Τηλ.: 210 5548330

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους από τα περιεχόμενα της έκδοσης χωρίς την έγγραφη άδεια του διευθυντή της εφημερίδας.

Παρακαλούμε τα κείμενα που θα αποστέλλονται για δημοσίευση στην εφημερίδα, να είναι καθαρογραμμένα.

Οι αρθρογράφοι φέρουν την ευθύνη των κειμένων τους.

Αντί για στεφάνι

• Εις ένδειξη σεβασμού και αγάπης στη μνήμη της **Λαμπρινής Πέτρου**, αντί για στεφάνια κατέθεσαν χρηματικό ποσό στην Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, οι κάτωθι:

Ντάφλου Κων/νου ιερέα.....	10,00
Αδελφότητα Μανωλιασιτών Αθηνών.....	50,00
Γιωτάκη Παναγιώτη.....	10,00
Νίκους Αθηνάς.....	05,00
Τζήμα Βούλαρη Μαγδαληνής.....	10,00
Μπέλλου Φωτεινής.....	10,00
Νάκου Παναγιώτη.....	10,00
Χρόνη Νικολάου.....	10,00
Ντάφλου Κων/νου του Βασιλείου.....	10,00
Παππά Βασιλείου.....	10,00
Ντάφλου Ευδοξίας.....	10,00
Κολιού Νικολάου.....	10,00
Κολιού Μαρίας.....	10,00
Ντάφλου Σεβαστής.....	15,00
Μπέλλου Πολυκάρπου.....	10,00
Τζιάλλα Αθανασίου.....	10,00
Τζιάλλα Ελευθερίας.....	10,00
Μπέλλου Θεολόγου.....	10,00
Γιωτάκη Νίτσας.....	05,00
Μπέλλου Βασιλείου.....	10,00
Ντάφλου Αφροδίτης.....	10,00
Γιωτάκη Λαζάρου.....	20,00
Λιόντου Θωμά.....	15,00
Δήμου Νικολάου.....	10,00
Γιωτάκη Χαρίκλειας.....	05,00
Μπέλλου Αφροδίτης.....	10,00
Παππά Πιπύλου.....	10,00
Παππά Νέστορα.....	10,00
Μπέλλου Θωμά.....	10,00
Λιόντου Βασιλείου.....	30,00
Τζήμα Μιχαήλ.....	20,00
Τζήμα Ευαγγέλου.....	20,00
Μπέλλου Γεωργίου.....	10,00
Μάρκου Κων/νου.....	20,00
Γούση Σπυριδώνα.....	20,00
Καλογήρου Νικολάου.....	10,00
Μπέλλου Λαζάρου.....	15,00
Νικολάου Αντωνίου.....	05,00
Ναβροζογλου Περικλή.....	05,00
Ναβροζογλου Άννας.....	05,00
Γούση Ηλία.....	10,00
Γιωτάκη Κων/νου του Παναγιώτη.....	50,00
Πέτρου Ευαγγέλου.....	50,00
Γούση - Ζάχου Πανωραίας.....	10,00
Πέτρου Βασιλικής.....	10,00
Παπαναστασίου Αγαθοκλή.....	20,00
Μπέλλου Δημητρίου.....	20,00
Ίσκου Ελένη του Αποστόλου.....	20,00
Ίσκου Γεωργίου.....	10,00
Κολιού Παρασκευής.....	10,00
Γιώτη Ευαγγέλου.....	10,00
Γούση Δούκα για την Παναγίτσα.....	50,00

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή

• Εις ένδειξη σεβασμού και αγάπης στη μνήμη της **Σπυριδούλας Γιωτάκη**, αντί για στεφάνια κατέθεσαν χρηματικό ποσό στην Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, οι κάτωθι:

Γιωτάκη.....	20,00
Βασιλείου.....	20,00
Η κόρη σου Χριστίνα και τα εγγόνιά της.....	2000
Δρόσου Αθανασίου.....	20,00
Πέτρου Φωτεινής.....	40,00
Δρόσου Παναγιώτη.....	10,00
Δρόσου Μιλτιάδη.....	20,00
Δρόσου Βάσας.....	10,00
Γιωτάκη Χρήστου.....	20,00
Ντάφλου Κων/νου (Ιερέα).....	20,00
Αδελφότητα Μανωλιασιτών Αθηνών.....	50,00
Κουβέρη Παρασκευής.....	10,00
Γιωτάκη Αντιγόνης.....	20,00
Γιωτάκη Παναγιώτη.....	10,00
Ίσκου Ελένης του Αποστόλου.....	10,00
Γιωτάκη Ευτυχίας Τσαπάρρα.....	05,00
Γούση Αλεξίου.....	20,00
Γούση Ηλία.....	05,00

Υπενθύμιση

Μπορείτε να μας στέλνετε όλα τα κοινωνικά γεγονότα προς δημοσίευση στη διεύθυνση **kpgiotakis@yahoo.gr**

Τζήμα Μιχαήλ.....	05,00
Γιώτη Ιωάννη (Σύλλογο).....	-
Γιώτη Ευαγγέλου.....	10,00
Παππά Παύλου.....	10,00
Παππά Χριστοδούλου.....	05,00
Δρόσου Γεωργίου και Σταυρούλας.....	10,00
Μπέλλου Γεωργίου.....	20,00
Μπέλλου Θεολόγου.....	10,00
Δρόσου Φωτίου.....	10,00
Μαροπούλου Γρηγορίου.....	10,00
Δρόσου Θεοδώρου.....	50,00

Επίσης εις μνήμη της Φωτεινής Ντάφλου του Αριστοτέλη προσέφεραν χρηματικό ποσό στην Εκκλησία Αγίου Γεωργίου Μανωλιάσας αντί για στεφάνια

Η οικογένεια Ντάφλου Κων/νου (ιερέα).....20,00

Η αδελφότητα Μανωλιασιτών Αθηνών.....50,00

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή

• Εις ένδειξη σεβασμού και αγάπης στη μνήμη της **Ανδρονίκης Γούση**, αντί για στεφάνια κατέθεσαν χρηματικό ποσό στην Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, οι κάτωθι:

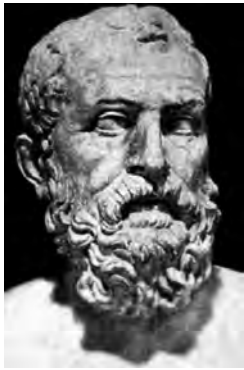
Μπέλλου Δημητρίου.....	20,00
Μπέλλου Θεολόγου.....	20,00
Μπέλλου Ανθούλας.....	20,00
Γιωτάκη Παναγιώτη.....	10,00
Γιωτάκη Λαζάρου.....	20,00
Νάκου Παναγιώτη.....	05,00
Χρόνη Νικολάου.....	10,00
Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσας.....	20,00
Μπέλλου Φωτεινής.....	05,00
Γούση Σπυριδώνα.....	20,00
Μπέλλου Λαζάρου.....	20,00
Γιωτάκη Χαρίκλειας.....	05,00
Αδελφότητα Μανωλιασιτών Αθηνών.....	50,00
Μπέλλου Βασιλείου.....	10,00
Μπέλλου Κλέαρχου.....	100,00
Γιώτη Θεμιστοκλή.....	20,00
Σιώζου Νικολάου.....	30,00
Μπέλλου Αφροδίτης.....	10,00
Παππά Παύλου.....	10,00
Μπέλλου Θωμά.....	20,00
Βαγενά Κατερίνας.....	30,00
Γιώτη Ευαγγέλου.....	10,00
Ίσκου Ελένης.....	10,00
Γούση Γεωργίου.....	10,00
Μπέλλου Πολύκαρπου.....	10,00
Τζήμα Μιχαήλ.....	10,00
Τζήμα Ευαγγέλου.....	05,00
Νάκου Παύλου.....	10,00
Γούση Δημητρίου.....	10,00
Ίσκου Αθανασίου (ιερέα).....	20,00
Νίκου Αθηνάς.....	05,00
Γκουβέρη Παρασκευής.....	10,00
Πέτρου Γούση και Ελένης.....	10,00
Πέτρου Νικολάου.....	10,00
Τζήμα Μαγδαληνής.....	10,00
Μπέλλου Ιωάννη.....	10,00
Γιωτάκη Ευγενίας.....	05,00
Γιωτάκη Αικατερίνης.....	05,00
Μπέλλου Γεωργίου.....	20,00
Γούση Σπυριδώνα.....	10,00
Μάρκου Κων/νου.....	10,00
Γιώτη Ευαγγέλου.....	10,00
Καλογήρου Νικολάου.....	20,00
Ντάφλου Κων/νου.....	15,00
Μπέλλου Ηρακλή.....	20,00
Γιώτη Ελευθερίου.....	20,00
Ντάφλου Κων/νου (ιερέα).....	10,00
Ντάφλου Ναπολέον.....	10,00
Ντάφλου Αριστοτέλη.....	20,00

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή

Caramellino
 παιδικά
Χ. Χατζή & Α. Ίσκου
 Παιδικά - Βαπτιστικά
 Ι. Στεφανή & Πλάτωνος 1, Ασπρόπυργος, τηλ. 210.5578764

Οι σοφοί του κόσμου απαντούν σε ερωτήσεις πολιτών

Σόλων: Τι είναι νόμος; Ρώτησαν το Σόλωνα.

Απάντηση: Ένας ιστός αράχνης. Τα μικρά έντομα αιχμαλωτίζονται μέσα σ' αυτόν... Τα μεγάλα τον ξεσχίζουν και περνάνε ελεύθερα.

Αϊνστάιν: Τι διαφορά υπάρχει μεταξύ χρόνου και αιωνιότητας, ρώτησαν τον Αϊνστάιν.

Απάντηση: Και αν εγώ είχα τον χρόνο να σας το εξηγήσω, εσείς για να το καταλάβετε θα χρειαζόσαστε μία αιωνιότητα.

Λυκούργος: Γιατί οι Σπαρτιάται είναι λιγομίλητοι τον ρώτησαν.

Απάντηση: Διότι αυτοί είναι πλησίον της σιωπής που είναι χρυσός.

Σωκράτης: Κάποτε, ενώ ο Σωκράτης περπατούσε με τους μαθητές του, κάποιος «Αθηναίος» τον χτύπησε από πίσω. Εκείνος όμως έκανε πως δεν κατάλαβε και συνέχισε το δρόμο του. Οι μαθητές του έκπληκτοι των ρώτησαν γιατί δεν μίλησε σ' αυτόν που τον χτύπησε. Και ο μεγάλος φιλόσοφος απάντησε: Επειδή ένας γάιδαρος με χτύπησε, έπρεπε

και εγώ να τον χτυπήσω; (όνος σε ελάττισε, αντιλάκτισεις αυτόν;)

Κοημπέρ: Ο Κοημπέρ, υπουργός οικονομικών του Λουδοβίκου σε μία συνεδρίαση του συμβουλίου, χωρίς δισταγμό, έβγαλε από την τσέπη του το μαντίλι και την ταμπακέρα και τα έβαλε πάνω στο τραπέζι. Ο βασιλιάς τρομερά εκνευρισμένος του είπε: Κύριε υπουργέ, δεν αδειάζουν τις τσέπες τους μπροστά στο βασιλιά τους. Νομίζω, μεγαλειότατε, απάντησε ο Κοημπέρ, χωρίς να τα χάσει, ότι είμαι ο πρώτος υπουργός που αδειάζει τις τσέπες του, αντί να τις γεμίσει...

Μορούα: Ρώτησαν το Γάλλο φιλόσοφο Αντρέ Μορούα: Ποιές γυναίκες είναι πιο πιστές; Ίσως οι γκριζομάλλης απάντησε.

Κλεμανσό: Ένας βιομήχανος πρότεινε στον Κλεμανσό να κάνουν μία όχι και τόσο έντιμη δουλειά: Είσαι απατεώνας φώναξε με θυμό ο γνωστός για την τιμιότητά του Κλεμανσό. Δεν ντρέπεσαι να μου ζητάς τέτοια αθέμιτα πράγματα; Λυπάμαι για λογαριασμό σου. Μα πρέπει να ζήσω κι εγώ, προσπάθησε να δικαιολογηθεί εκείνος. Δεν το βρίσκω απαραίτητο ήταν η απάντηση του σκληρού «Τίγρη».

Σοφοκλής: Κάποτε ο Σοφοκλής ανα-

κοίνωσε σε μερικούς γνωστούς του, ότι για να συμπληρώσει τρεις στίχους κάποιου έργου του, βασάνισε το μυαλό του τρεις μέρες. Τρεις μέρες για να φτιάξεις τρεις στίχους, πετάχτηκε τότε ένας νεαρός ποιητής. Εγώ μέσα σε τρεις μέρες μπορώ και κάνω τουλάχιστον εκατό στίχους. Το παραδέχομαι, αποκρίθηκε ο Σοφοκλής, αλλ'ά τέτοιοι στίχοι μόνο τρεις μέρες μπορούν να ζήσουν.

Δουμάς: Ρώτησαν κάποτε τον Αλέξανδρο Δουμά: - Γιατί ο Θεός δεν έδωσε γένια στις γυναίκες; Και ο

Δουμάς απάντησε: Και ρωτάτε για ένα τόσο απλό ζήτημα; Αμ θα τις πετσόκοβαν οι κουρείς με τα ξυράφια τους, γιατί πολλές γυναίκες δεν μένουν βουβές πάνω από ένα λεπτό της ώρας.

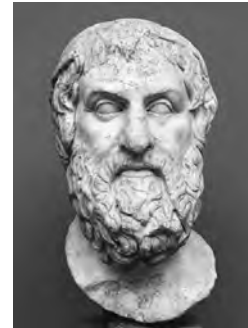
Αγνσίλαος:

Πώς θέλεις να σου κόψω τα μαλλιά; Ρώτησε ένας φλύαρος κουρέας τον Αγνσίλαο.

Σιωπών! Του απάντησε ο βασιλιάς.

Γράφει ο Κώστας Ε. Γιαννούλας Σχολ. Σύμβουλος Δ.Ε. Πτυχιούχος Φ.Π.Ψ.

Τα νέα από την Τοπική Κοινότητα Μανωλιάσας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 12/11/2017

ΠΡΟΣ:

- 1) ΔΗΜΑΡΧΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ
- 2) ΠΡΟΕΔΡΟ ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ
- 3) ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟ ΕΡΓΩΝ
- 4) ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟ Δ.Ε ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ
- 5) ΠΡΟΕΔΡΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

ΘΕΜΑ: ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΗΜΕΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2017, ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΣ Τ. Κ. ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ Δ.Σ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ, ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΗΚΑΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΝΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΝ ΤΑ ΕΞΗΣ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ:

1) **ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ** ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟ ΣΥΝΝΕΠΑΓΕΤΑΙ ΑΛΛΑΓΗ ΣΚΕΠΗΣ, ΔΙΟΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΥΝΔΙΝΟΣ ΚΑΤΑΡΕΥΣΗΣ ΑΥΤΗΣ, ΑΛΛΑΓΗ ΠΟΡΤΟΠΑΡΑΘΥΡΩΝ ΔΙΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΑΛΑΙΑ(ΣΙΔΗΡΟΥ) ΚΑΙ ΜΠΑΖΟΥΝ ΝΕΡΑ ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ, ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΒΑΨΙΜΟ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΤΟΝ ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΟΥΝ ΣΕ ΑΥΤΗ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΤΟΥΑΛΕΤΩΝ ΔΙΟΤΙ ΟΙ ΠΑΛΙΕΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΚΑΛΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΚΛΠ

2) **ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΑΣΦΑΛΤΟΤΑΠΗΤΑ** ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟΝ ΠΡΑΥΛΙΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΝΕΟ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΓΗΠΕΔΟ ΤΟΥ ΜΠΑΣΚΕΤ, ΓΗΠΕΔΟ ΒΟΛΕΪ, ΚΛΠ.

3) **ΝΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΙ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΧΑΡΑΣ ΤΑΠΗΤΑΣ** ΠΟΥ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΣΦΑΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙΑ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΝΕΩΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ.

4) **ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΜΗΜΕΙΟΥ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΣΤΙΣ ΜΑΧΕΣ ΤΗΣ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ** ΤΟ 1912-1913 ΝΑ ΠΙΝΟΥΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΚΑΓΚΕΛΩΝ, ΠΑΓΚΑΚΙΑ, ΔΕΝΔΡΩΝ, ΦΩΤΙΣΜΟΥ, ΚΛΠ ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ Ο ΧΩΡΟΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗ Τ.Κ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΓΟΥΣΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ
ΜΠΕΛΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Νίκου Γεωργία

Λογίστρια Α τάξεως

Ερμού 88

Α όροφος
Τ.Κ 19 200 - Ελευσίνα

e-mail:nikou-g@ath.forthnet.gr

Τηλ. 210 55 43 398
Κιν. 6972 002 141

ΔΗΜΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΠ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ

Μανωλιάσα, 30- 08 - 2017

ΠΡΟΣ ΔΗΜΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Δ/ση ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΚΩΛΕΤΤΗ 14 Τ.Κ. 45444
ΚΟΙΝ:Αντιδήμαρχο κ. Δημήτριο Νάστο

ΘΕΜΑ : Κατάρτιση τεχνικού προγράμματος οικ. Έτους 2018 σχετικά με το υπ. αρ. 47283/2878 17/07/2017 έγγραφο σας.

Σχετ. Το με αρ. πρωτ. 47283/2878 17/07/2017 έγγραφό σας

Σχετικά με την κατάρτιση τεχνικού προγράμματος οικ. έτους 2018 που αφορά στην Τ.Κ. Μανωλιάσας σας προτείνονται τα εξής:

1. Αντικατάσταση τμημάτων εσωτερικού δικτύου ύδρευσης.
2. Ασφαλτοστρώσεις δρόμων.
3. Διαμόρφωση δρόμου αντιπυρικής ζώνης προστασίας περί των 200μ. εντός του οικισμού.
4. Τιμεντόστρωση αγροτικών δρόμων.
5. Επίσκεψη υφιστάμενων ομβροδεξαμενών προβάτων και κατασκευή μίας νέας.
6. Συντήρηση και επισκευή πρώην δημοτικού σχολείου υφιστάμενου από το 1954 προϋπολογιζόμενης δαπάνης περί των 40.000,00€.

Ο εκπρόσωπος
Της Τοπ. κοινότητας Μανωλιάσας
Αλέκος Γούσης 693 879 0923

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Πληροφορίες: Γ. Μαχαιράς
Ταχ. Δ/ση: Κωλέττη 14, Τ.Κ. 45444 Ιωάννινα
Τηλ.: 2651083880-1 - Fax: 2651083882
Αρ. Πρωτ.: 56923/3529
Προς:Εκτελεστική Επιτροπή Δήμου Ιωαννιτών

Ιωάννινα: 08/09/2017

ΚΟΙΝ:

1. Τ.Κ. Μανωλιάσας Μανωλιάσα
κο Δημήτριο Νάστο Εντεταλμένο σύμβουλο Δήμου
κο Ιωάννη Λιόντο Αντιδήμαρχο Υποδομών & Ενέργειας

Θέμα: Υποβολή απόφασης Τ.Σ. της Τ.Κ. Μανωλιάσας.
Σχετ: Το από 30-8-2017 έγγραφο Τ.Κ. Μανωλιάσας.

Σας αποστέλλουμε το παραπάνω σχετικό του Τοπικού Συμβουλίου Μανωλιάσας με προτάσεις της Τοπικής Κοινότητας για την κατάρτιση του Τεχνικού προγράμματος έτους 2018.

Συνημμένα:

Διαβιβαστικό Μανωλιάσας

Ο Αν/της Προϊστάμενος
Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών
Ορέστης Μπρίκος
Πολιτικός, Μηχανικός

Γνωριμία με τα μνημεία της πόλης των Ιωαννίνων

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Συνεχίζουμε το αφιέρωμά μας για τα μνημεία της πόλης που έχουν ανεγερθεί προς τιμήν των νεκρών για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων με το μνημείο των Μπιζανομάχων στο Μπιζάνι Ιωαννίνων.

- Επιβλητικό μνημείο σε ανάμνηση ιστορικών στιγμών του Ελληνισμού (Μεσολόγγι, Μπιζάνι, ελληνοϊταλικός πόλεμος '40-41). Στην προμετωπίδα απεικονίζει σε μαρμάρινα ανάγλυφα πολεμικές σκηνές των τριών περιόδων. Στους πεσούς υπάρχουν οι μορφές του Μεγάλου Αλεξάνδρου (356-323π.Χ.), του βασιλιά Πύρρου (312-272π.Χ.), του βασιλιά Κωνσταντίνου (1868-1923) και του πρωθυπουργού Ελευθερίου Βενιζέλου (1864-1936).

ΟΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Στις 25 Δεκεμβρίου θα γιορτάσουμε τη γέννηση του Ιησού Χριστού. Με την ευκαιρία αυτή ασπασθαθίσουμε να μάθουμε και να γνωρίσουμε τους συγγενείς Του.

Όπως είναι γνωστό, ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος τον οποίον ο Θεός έστειλε στον κόσμο για να τον σώσει από τα αμαρτήματά του, θανατώνοντας τον θάνατο. Ο Ιησούς αφού έγινε και άνθρωπος απόκτησε δυο φύσεις, τη θεική την οποία είχε και την ανθρώπινη. Έγινε θεάνθρωπος. Ως άνθρωπος απόκτησε και έκανε συγγενείς κατά σάρκα (εξ αίματος) τη μητέρα Του την Παρθένο Μαρία, τους προγόνους της και όλους τους άλλους συγγενείς της, θείους, θείες, εξαδέλφια, ανίψια κ.λπ. Άλλους εξ αίματος συγγενείς δεν είχε ο Ιησούς Χριστός.

Η μητέρα Του η Μαρία ήταν κόρη του Ιωακείμ και της Άννας και είχε γεννηθεί στα Ιεροσόλυμα. Όταν ήταν τριών χρονών οι γονείς της την αφιέρωσαν στο Ναό, όπως είχαν υποσχεθεί. Οι ιερείς του ναού την αρραβώνιασαν με τον Ιωσήφ, όταν αυτή ήταν ακόμα ανήλικη, για να την προστατεύσουν επειδή είχαν πεθάνει οι γονείς της και ήταν μόνη στον κόσμο.

Ο Ιωσήφ προέρχονταν από τον οίκο Δαβίδ, ήταν γιος του Ιακώβ και εγγονός του Ματθάν και της Μαρίας. Κατάγονταν από τη Βηθλεέμ και ασκούσε το επάγγελμα του ξυουργού στη Ναζαρέτ όπου κατοικούσε. Ήταν άνδρας δίκαιος, ενάρετος και συνετός. (Ματθαίος κεφ Α στιχ. 15-17)

Ο Ιωσήφ ήταν μνηστήρας της Μαρίας. Η εκκλησία μας τον ανακήρυξε Άγιο.

Όταν η Μαρία ήταν αρραβωνιασμένη με τον Ιωσήφ, την επισκέφτηκε ο άγγελος Γαβριήλ και της είπε «Χαίρε κεχαρισμένη...εύρες χάριν παρά τω θεώ και ιδού συλήθη εν γαστρί και τέξεις υιόν και καλέσεις το όνομα Ιησούς...» (Ιουκάς κεφ.Α στιχ.28-33)

Όταν ο Ιωσήφ διαπίστωσε ότι η Μαρία ήταν έγκυος, αποφάσισε να διαλύσει τον αρραβώνα, αλλά άγγελος Κυρίου παρουσιάστηκε στον ύπνο του και

του αποκάλυψε την υπερφυσική σύλληψη της Μαρίας και ότι «το κυοφορούμενο είναι υιός Θεού δια πνεύματος Αγίου» και έτσι τον απέτρεψε από το να διαλύσει τον αρραβώνα του.

Για τη γέννηση του Ιησού Χριστού ο Ευαγγελιστής Ματθαίος (κεφ.Α στιχ.18-23) γράφει «Του δε Ιησού χριστού η γέννηση ούτως ην. Μνηστευθείς γαρ της μητρός αυτού Μαρίας τω Ιωσήφ, πριν η συνεληθείν αυτούς, ευρέθη εν γαστρί

Γράφει ο Στέφανος Κων. Γιωτάκης

έχουσα εκ πνεύματος αγίου.....» Εδώ καθαρά και ξάστερα τονίζεται ότι η Μαρία ήταν Παρθένος και ότι ο Ιωσήφ είναι «νομιζόμενος» πατέρας του Ιησού.

Ο Ιωσήφ όταν αρραβωνιάστηκε τη Μαρία ήταν ηλικιωμένος, είχε πεθάνει η γυναίκα του με την οποία είχε αποκτήσει επτά παιδιά, τέσσερα αγόρια τον Ιάκωβο, τον Ιωσήφ, τον Ιούδα και τον Σίμωνα ή Κλεώπα και τρεις κόρες την Εσθήρ, τη Μάρθα και τη Σαλώμη σύζυγο του Ζεβεδαίου και πατέρα των αποστόλων Ιωάννου και Ιακώβου.

Σύμφωνα με τον νόμο της εποχής εκείνης (Μωσαϊκό δίκαιο) αυτά τα παιδιά του Ιωσήφ θεωρήθηκαν αδελφία του Ιησού, όπως και εμείς σήμερα θεωρούμε αδελφία τα ετεροθαλή. Κατά συνέπεια δεν ήταν αδελφία του Ιησού κατά σάρκα, πραγματικά αδελφία.

Αυτό είναι το γενεαλογικό δέντρο του Ιησού Χριστού σύμφωνα με την Αγία Γραφή και την Ιερή παράδοση.

Με τη γέννησή Του εύχομαι να φέρει στον καθένα υγεία, χαρά, αγάπη, ειρήνη και ταπείνωση.

Χρόνια πολλὰ ,καθές γιορτές και καλή χρονιά..

Ηλιούπολη 27 Νοεμβρίου 2017

Ψηφιδωτές παραστάσεις για τον Χειμώνα που ανακαλύφθηκαν στο Άργος

Τα ψηφιδωτά δάπεδα προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες για την απεικόνιση του κύκλου του χρόνου στη ρωμαϊκή και τη χριστιανική τέχνη, ενός θέματος από τα πιο αγαπητά και διαδεδομένα στον όψιμο αρχαίο κόσμο.

Στα σωζόμενα ψηφιδωτά — παρελαύνουν με μοναδική ποικιλία όλοι οι πρωταγωνιστές του ενιαίου κύκλου, οι σπουδαιότεροι από τους οποίους είναι τέσσερες εποχές και δώδεκα μήνες. Ο ελλαδικός χώρος προσφέρει μερικά εντυπωσιακά παραδείγματα στον μακρύ κατάλογο των μνημείων που προέρχονται τόσο από το Δυτικό όσο και από το Ανατολικό κράτος. Δύο από αυτά εκτίθενται σήμερα στην αυλή του Αρχαιολογικού Μουσείου Άργους.

Το ένα αποκαλύφθηκε στη θέση Άγιος Ταξιάρχης, λίγο έξω από το Άργος, σε λουτρό χρονολογούμενο στα τέλη του 5ου αρχές του 6ου αιώνα μ.Χ.

Η κύρια παράσταση του είναι οι προσωποποιήσεις των τεσσάρων εποχών, που απεικονίζονται ως προτομές και ταυτίζονται με επιγραφές. Ακέραιος έχει διασωθεί μόνο ο χειμώνας (ΧΙΜΩΝ) που αποδίδεται ως γενειοφόρος ώριμος άνδρας σε κατά μέτωπον στάση, με εκφραστικά

Ο Χειμώνας ως γενειοφόρος ώριμος άνδρας. Ψηφιδωτό από τη περιοχή του Αγίου Ταξιάρχης Άργους.

έντονα χαρακτηριστικά. Τον συνοδεύουν στέλεχος καλαμιάς (εμφανές σύμβολο της ψυχρότερης εποχής του έτους), ένας καρπός κολοκυθιάς, δύο αγριόπαπες και τρία ψάρια (όλα συνήθη είδη χειμερινής διατροφής).

Οι εποχές υπαινίσσονταν τη διαρκώς ανα-

νεούμενη ευτυχία και ευημερία που ο κάθε εύπορος ιδιοκτήτης επιθυμούσε να απολαμβάνει αλλά και να προβάλλει.

Το δεύτερο ψηφιδωτό, που αποκαλύφθηκε κοντά στο Αρχαίο Θέατρο Άργους, ανήκει σε πλούσια ιδιωτική έπαυλη του 6ου αιώνα μ.Χ. της οποίας μια ολόκληρη στοά κοσμεύεται με τη παράσταση των μηνών. Πρόκειται για απεικόνιση ημερολογιακού χαρακτήρα, στην οποία οι μήνες προσωποποιούνται ως νέοι άνδρες συνοδευόμενοι από τα σύμβολα της εποχής που ο καθένας τους αντιπροσωπεύει, ενώ η ένδυσή τους υποδηλώνει τις αντίστοιχες κλιματολογικές συνθήκες.

Ο Ιανουάριος παριστάνεται ως ύπατος με χιτώνα και ιμάτιο. Από το υψωμένο δεξί του χέρι —στο οποίο κρατά τη λεγόμενη *mapra circensis* δηλαδή μαντήλι με το οποίο δινόταν το σήμα της εκκίνησης στον Ιππόδρομο— αφήνει να πέσουν χρυσά νομίσματα. Η απεικόνιση του Ιανουαρίου

Ιανουάριος και Φεβρουάριος. Ψηφιδωτό σε ιδιωτική έπαυλη του 6ου αιώνα μ.Χ. κοντά στο Αρχαίο Θέατρο Άργους

ως υπάτου και η παρουσία των νομισμάτων, παραπέμπουν σε μια τελετή γνωστή ως *sparsio*, που πραγματοποιούνταν στον Ιππόδρομο της Κωνσταντινούπολης κάθε πρώτη Ιανουαρίου. Στην εκδήλωση αυτή ο ύπατος διένειμε στο κοινό του Ιπποδρόμου νομίσματα, πριν δώσει, πετώντας τη *mapra*, το σήμα της έναρξης των αγώνων. Έχουμε λοιπόν, τη συνύπαρξη δύο σκηνών (της έναρξης των αγώνων και της *sparsio*), οφειλόμενη προφανώς σε σύγχυση του ψηφοθέτη λόγω μη καλής γνώσης των διαδραματιζομένων στον Ιππόδρομο.

Δίπλα στον Ιανουάριο παριστάνεται ο Φεβρουάριος, έχοντας εμφανείς ομοιότητες με τον Χειμώνα του Αγίου Ταξιάρχη. Άνδρας βαριά ντυμένος κρατά δύο αγριόπαπες, σύμβολο του κυνηγιού των συγκεκριμένων πτηνών, μιας από τις κύριες ασχολίες στο μήνα αυτόν.

Στα ψηφιδωτά δάπεδα ο Χειμώνας και ο Φεβρουάριος απεικονίζονται με τον ίδιο τρόπο, δηλαδή ως βαριά ντυμένες μορφές που συνοδεύονται από δύο σταθερά επαναλαμβανόμενα σύμβολα: στελέχη καλαμιάς και αγριόπαπες. Οι δεύτερες παραπέμπουν άμεσα στο κυνήγι του συγκεκριμένου πτηνού, που αποτελούσε ένα από τα συνήθη εδέσματα της εποχής αυτής του χρόνου.

Ευχαριστίες

Στο προηγούμενο φύλλο (97), τα κείμενα για τα Μανωλιασσίτικα 2017 και τις αθλοπαιδιές καθώς και το φωτογραφικό υλικό, συντάξε και επιμελήθηκε η Αργυρούλα Χ. Ίσκου, φιλόλογος-εκπαιδευτικός, την οποία ευχαριστούμε θερμά.

«Φυλάξτε τὰ συνήθεια μας, γιορτάστε ὅπως οἱ πατεράδες σας, καὶ μὴ ξεγελιώσατε μὲ τὰ ξένα κι ἄνοστα φράγκικα πυροτεχνήματα»

Τὰ Χριστούγεννα, τὰ Φῶτα, ἡ Πρωτοχρονιά, κ' ἄλλες μεγάλες γιορτές, γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους δὲν εἶναι καθόλου γιορτές καὶ χαρούμενες μέρες, ἀλλὰ μέρες πού φέρνουνε θλίψη καὶ δοκιμασία.

Δοκιμάζονται οἱ ψυχές ἐκείνων πού δὲν εἶναι σέ θέση νά χαροῦνε, σέ καιρὸ πού οἱ ἄλλοι χαίρουνται. Παρεκτός ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού εἶναι πικραμένοι ἀπὸ τίς συμφορές τῆς ζωῆς, τοὺς χαροκαμένους, τοὺς ἄρρωστους, οἱ περισσότεροὶ πικραμένοι εἶναι ἐκεῖνοι πού τοὺς στενεύει ἡ ἀνάγκη νά γίνουμε τοῦτες τίς χαρμόσυνες μέρες ζητιάνοι, διακονιάρεοι.

Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς μπορεῖ νά μὴ δίνουνε σημασία στὴ δική τους εὐτυχία, μὰ γίνονται ζητιάνοι γιὰ νά δώσουνε λίγη χαρὰ στὰ παιδιά τους καὶ σ' ἄλλα πρόσωπα πού κρέμονται ἀπ' αὐτοὺς. Οἱ τέτοιοι κρυφοκλαῖνε ἀπὸ τὸ παράπονό τους, κ' αὐτοὶ εἶναι οἱ πιὸ μεγάλοι μάρτυρες, πού καταπίνουνε τὴν πίκρα τους μέρα νύχτα, σάν τὸ πικροβότανο.

Ἰσα ἴσα αὐτές τίς ἁγιασμένες μέρες πού θάπρεπε νά σμίξουνε πιὸ κοντὰ οἱ ἄνθρωποι συναμεταξύ τους, «νά περιπτυχθῶσιν ἀλλήλους», ἴσα ἴσα αὐτές τίς μέρες ἀποξενώνονται περισσότερο ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, χωρίζονται σέ δύο στρατόπεδα ὁλότελα ξένα τὸνα στᾶλλο, σχεδὸν ἐχθρικά.

Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά εἶναι οἱ εὐτυχισμένοι, οἱ καλοπερασμένοι, οἱ καλότυχοι, κ' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά εἶναι οἱ... δυστυχισμένοι κ' οἱ παραπεταμένοι. Ἀνάμεσά τους «χάσμα μέγα ἐστήρικται» κατὰ τίς γιορτές. Κανένα γεφύρι δὲν ἐνώνει τίς δύο ἀκροποταμιές, ἐνῶ... τίς ἄλλες μέρες ἔρχονται σέ περισσότερη συνάφεια.

Οἱ πλούσιοι κ' ὅσοι ἔχουνε τὸν τρόπο τους κάνουνε, ἀλλοίμονο! τὸ πᾶν γιὰ νά ἐπιδείξουνε τὰ πλούτη καὶ τ' ἀγαθὰ τους στοὺς λιμασμένους. Κι' αὐτὸ γίνεται στόνομα τοῦ Χριστοῦ, πού γεννήθηκε ἀμφοτῶς μέσα στό παχνί! Γιὰ τὴν γέννηση τοῦ φτωχοῦ Χριστοῦ δὲν γιορτάζουνε οἱ φτωχοὶ σάν καὶ κεῖνον, μὰ γιορτάζουνε οἱ πλούσιοι, πού παίρνουνε γιὰ ἀφορμὴ τὴν πτωχεία του γιὰ νά δείξουνε τὰ πλούτη τους. Μὰ ἄραγε, ἀνάμεσα σέ δυστυχισμένους μπορεῖ νά νοιώσει κανένας εὐτυχισμένον τὸν ἑαυτό του;

Μοναχὰ ἕνας ἀναίσθητος μπορεῖ νά νοιώσει τέτοια εὐτυχία. Ὅσο γιὰ κεῖνον πού θέλει νά ἐπιδείξει στόν πεινασμένο καὶ στόν στερημένο τὴν ἐλεεινὴ του αὐτὴ εὐτυχία, αὐτὸς εἶναι ἀληθινὸ κτῆνος. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα, ὑπάρχουνε πολλοὶ τέτοιοι ἀνάμεσά μας, στὰ χρόνια μας, ἐνῶ ἦτανε σπάνιοι στὰ παλαιότερα. Εἶναι κ' αὐτὸ ἕνα ἀπὸ τὰ ὠραῖα πού μᾶς ἔφερε ὁ μέγας πολιτισμὸς ἀπὸ τὰ μεγάλα κέντρα! Στὴν Ἀνατολή εἶχανε τὰ ζεμπιλια, πού ἦτανε πλεχτὰ ἀπὸ ψάθα, κ' ὅ,τι ἔβαζε μέσα κανένας δὲν φαινότανε.

Γι' αὐτὸ, παίζοντας οἱ τουρκομερίτες, λέγανε πὼς ἡ λέξη «ζεμπιλί» βγήκε ἀπὸ τὰ λόγια «σέν μπιλ», πού θά πει «ἐσὺ νά ξέρης», δηλαδή ἐσὺ νά ξέρης μοναχὰ τί ἔχει μέσα τὸ ζεμπιλί, ὥστε νά μὴ λιμάζουνε καὶ σέ φθονοῦνε οἱ φτωχοὶ, κεῖνοι πού δὲν μποροῦνε ν' ἀγοράσουνε τὰ καλά πού ἀγόρασες ἐσὺ. Σίγουρα, κ' αὐτὸ δὲν εἶναι καθόλου καλὸ καὶ χριστιανικὸ, μὰ τουλάχιστο ἔλειπε ἡ ἀμαρτωλὴ ἐπίδειξη πού εἶναι τὸ πιὸ σατανικὸ ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα κακὰ πού φαρμακώνουνε τοὺς φτωχοὺς ἀδελφούς μας αὐτές τίς μέρες.

Ὅπως βλέπεις, μὲ τὴν κακομοιριά πού ἔχει σέ ὅλα ὁ ἀμαρτωλὸς ἄνθρωπος, μπόρεσε καὶ γύρισε τίς μέρες τῆς πνευματικῆς χαρᾶς σέ μέρες σαρκικῆς καλοπέρασης γιὰ τὸν ἑαυτό του, καὶ σέ μέρες πένθους καὶ δακρύων γιὰ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του στὴ ζωὴ.

Οἱ γιορτές οἱ δικές μας σταθήκανε πάντα θρησκευτικές, καὶ γι' αὐτὸ εἶχανε κάποιον ἄλλο χαρακτήρα ἀπὸ τίς γιορτές πού γιορτάζουνε ἄλλα ἔθνη, προπάντων σήμερα, πού εἶναι κάποιες αὐτοσχεδιασμένες σκηνοθεσίες χωρὶς καμμιά σημασία γιὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου. Σ' αὐτές τίς ψευτογιορτές ξαμολοῦνται ὅλα τὰ βάρβαρα καὶ ἐγωιστικὰ πάθη τοῦ ἀνθρώπου, πού κυττάζει μοναχὰ τὴν εὐχαρίστηση τῆς σάρκας.

Ἐνῶ οἱ δικές μας οἱ γιορτές, ἐπειδὴ, ὅπως εἶπα,

Τοῦ Φώτη Κόντογλου

ἔχουνε τὴ ρίζα τους στὴ θρησκεία, ἦτανε σεμνές, πνευματικές, ὥστε νά μὴ σκανδαλίζουνε τοὺς φτωχοὺς, ὅσο εἶναι μπορετὸ σέ σαρκικούς ἀνθρώπους. Οἱ πλούσιοι κ' οἱ νοικοκυραῖοι ἀποφεύγανε νά πληγώσουνε τοὺς φτωχότερους, καὶ νοιώθανε τὴν ἀνάγκη νά τοὺς ζεστάνουνε καὶ κείνους, στέλνοντας κρυφὰ στὰ σπίτια τους διάφορα δῶρα, μὲ τρόπο, ὥστε νά μὴ τοὺς ταπεινώσουνε, κ' ἔτσι ἡ διαφορά νά φαίνεται ὅσο μποροῦσε λιγώτερη.

Ἔτσι μορφωθήκανε τὰ ἔμπορκα καὶ ἀγνά ἔθιμά μας, μὲ ψαλμωδίες πού τίς λένε ἀκόμα τὰ παιδιά στοὺς δρόμους καὶ στὰ σπίτια, μὲ καμπάνες, μὲ ἔμπορκα αἰσθήματα, μὲ σεμνές διασκεδάσεις, μὲ εὐχάριστη συναναστροφή, πού δένουνε μεταξύ τους τοὺς ἀνθρώπους περισσότερο, παρά πού τοὺς χωρίζουνε. Μὰ ὁ ὕλισμός κ' ὁ λύκος τῆς ἀναισθησίας μολεῦει σιγά-σιγά αὐτές τίς καλές γιορτές μας, πού πολὺ ἔμπορκα τίς παρομοιάζουνε οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας μὲ σταθμούς γιὰ νά ξεκουραζόμαστε στόν μονότονο δρόμο τῆς ζωῆς μας, λέγοντας: «Βίος ἀνεόρταστος, μακρὰ ὁδὸς ἀπανδόκευτος», πού θά πῆ «Ζωὴ δίχως γιορτὴ, εἶναι σάν τὸν μακρὸν τὸν δρόμο πού δὲν ἔχει πανδοχεῖο νά ξεκουραστῆς».

Κάποιοι μοντερνοποιημένοι κάνουνε τὸν βαρὺ καὶ τὸν θετικὸ κύριο πού δὲν ἔχει αἰσθηματολογίες, καὶ λένε πὼς αὐτὰ εἶναι ἀναχρονισμοὶ κ' ἀδιαφόρετα πράγματα. Αὐτοὶ γιὰ μένα εἶναι ξερίκια ψυχικά, παγωμένες ἐρημιές, δίχως ἀγάπη, δίχως χαρὰ, μὰ καὶ δίχως πόνος. Γιατί χαρὰ καὶ πόνος εἶναι δεμένα. Οἱ τέτοιες ψυχές εἶναι πάντα νεκρὰ βουνὰ τοῦ φεγγαριοῦ. Ὡστόσο, κάτι τέτοιο «ὀρθολογισταί» καὶ «θετικισταί», ξετρελλαινούνται γιὰ κάποιες ἀνόητες ξενόφερτες φέστες καὶ γιὰ κάτι μοντέρνα γλῆντια πού ρεζλεύουνε τὸν ἄνθρωπο, φτάνει πού γίνονται κατὰ τὸ κοσμοπολιτικὸ μοντέλο πού βρίσκεται στὰ «μεγάλα κέντρα τοῦ ἐξωτερικοῦ».

Αὐτοὶ δὲν θέλουνε τίποτα ἀπὸ τὰ δικά μας, πού τὰ λένε ὅλα «βλάχικα, φτωχικά, ἀνάξια γιὰ ἀνθρώπους πού ξέρουνε τὸν κόσμο». Τίποτα ἑλληνικὸ δὲν βρίσκει ἔλεος στὰ μάτια αὐτῶν τῶν κουφιοκέφαλων, ἀκατάδεχτων κ' ὅπως πρέπει κυρίων, πού χοροπηδᾶνε, ὡστόσο, σάν τρελλοί, μὲ τὰ τσέρκια στό λαϊμὸ, φτάνει πού ἤρθανε ἀπ' ἔξω, ἀπὸ κεῖ «πού ξέρει ὁ κόσμος νά ἀπολαμβάνη τὴ ζωὴ»! Τί νά ποῦμε κ' ἐμεῖς οἱ ἄλλοι, τὰ βλαχάκια, τὰ φτωχαδάκια, πού μᾶς νανούριζε ἡ μάνα μας μὲ τὰ παραπονετικά τραγούδια τῆς στήν κούνια μας, καὶ τώρα δακρῶζουμε σάν ἀκοῦμε τὰ τροπάρια καὶ τὰ κάλαντα, πού μᾶς ἐνώνουνε μὲ τοὺς ἀγαπημένους μας πού περάσανε ἀπὸ τὸν τόπο μας

πρὶν ἀπὸ μᾶς;

Ἀδέλφια μου, φυλάξτε τὰ ἑλληνικὰ συνήθειά μας, γιορτάστε ὅπως γιορτάζανε οἱ πατεράδες σας, καὶ μὴ ξεγελιώσατε μὲ τὰ ξένα κι ἄνοστα πυροτεχνήματα. Οἱ δικές μας οἱ γιορτές ἀδελφώνουνε τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἐνώνει ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Μὴν κάνετε ἐπιδείξεις. «Εὐφράνθητε ἐορτάζοντες».

Ἀκοῦστε τί λένε τὰ παιδάκια πού λένε τὰ κάλαντα: «Καὶ βάλετε τὰ ρούχα σας, εὐμορφα ἐνδυθῆτε, στὴν ἐκκλησίαν τρέξετε, μὲ προθυμίαν μπῆτε, ν' ἀκούσετε μὲ προσοχὴν ὅλην τὴν ὑμνωδίαν, καὶ μὲ πολλὴν εὐλάβειαν τὴν θείαν λειτουργίαν. Καὶ πάλιν σάν γυρίσετε εἰς τὸ ἀρχοντικὸν σας, εὐθύς τραπέζι στρώσετε, βάλετε τὸ φαγητὸν σας. Καὶ τὸν σταυρὸν σας κάνετε, γευθῆτε, εὐφρανθῆτε. Δότε καὶ κανενὸς φτωχοῦ ὅστις νά ὑστερῆται».

Ἀθάνατη ἑλληνικὴ φυλὴ! Φτωχὴ μὰ ἀρχοντομαθιμένη, βασανισμένη, μὰ χαρούμενη καὶ καλόκαρδη περισσότερο ἀπὸ τοὺς εὐτυχισμένους τῆς γῆς, πού τοὺς μαράζωσε ἡ καλοπέραση.

Ναί, ἀδελφοί μου Ἕλληνες, χαίρετε μαζί μὲ κείνους πού χαίρουνται καὶ κλεῖτε μαζί μὲ κείνους πού κλαῖνε. Αὐτὴ εἶναι ἡ παραγγελία τοῦ Χριστοῦ, καὶ σ' αὐτὴ μοναχὰ θά βρῆτε ἀνακούφιση. Δίνετε στοὺς ἄλλους ἀπ' ὅ,τι ἔχετε. Τὸ παραπάνω ἀπ' ὅ,τι ἔχει κανένας ἀνάγκη, τὸ κλέβει ἀπὸ τὸν ἄλλον. «Μακάριον τὸ δίδοναι μᾶλλον, ἢ λαμβάνειν».

Πολλοὶ ἀπὸ σᾶς θάχουνε ἴσως περισσότερο ἀπὸ μένα τὸ δικαίωμα νά μοῦ ποῦνε αὐτὰ πού λέγω ἐγὼ σέ σᾶς. Δὲν εἶμαι «ὁ ποιήσας καὶ διδάξας», ἀλλοίμονό μου! Μὰ γιὰ νά μὴ σκανδαλισθῆ κανένας πὼς τὰ λόγια μου εἶναι ὁλότελα κούφια, στενεύομαι νά πῶ πὼς προσπαθῶ νά μὴ εἶμαι ὁλότελα «ὁ δάσκαλος πού δίδασκε καὶ νόμο δὲν ἐκράτει».

28 Δεκεμβρίου 1958,

(Φώτης Κόντογλου, Χριστοῦ Γέννησις: Τὸ φοβερόν Μυστήριον, Ἐκδ. Ἀρμός, 2001)

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ
«Η ΤΡΑΤΑ»
ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Τὸ στέκι γιὰ καλοφαναδες
Ψάρια φρέσκα • Αστακοὶ Καραβίδες • Καλαμαράκια ἀπὸ τὴν Τράτα μας κατευθεῖαν στα κάρβουνα Ἀξιοπρεπῆς περιβάλλον

ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ
ΤΗΛ. (0294) 94794

Φοροτεχνικό - Λογιστικό Γραφεῖο

Ευάγγελος Γκούμας
Φοροτεχνικός Λογιστής
Α' ΤΑΞΗΣ

Ζακύνθου 10
163 43 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210-99 51 019,39
κιν.: 6932 215 012
e-mail: gouman@hol.gr

ΙΣΤΟΡΙΑ

«Τ'αχνάρια» συνεχίζουν τη στήλη της ιστορίας δημοσιεύοντας στοιχεία-αποσπάσματα από τον αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Μανωλιάσσα και συνετέλεσαν αποτελεσματικά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1912-13. Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από το βιβλίο: **Βαλκανικοί Πόλεμοι 1912-13** Πολεμική Έκθεση του Γενικού Editorial Στρατού.

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

Β') Κέντρον. II Μερραρχία. Η Μερραρχία αυτή κοινοποιήσασα την 3.15 ώραν την νέαν διαταγήν του Αρχηγείου διέτασσε την ακριβή προς ταύτην συμμόρφωσιν.

Εν τούτοις όμως παρά την γενομένην προπαρασκευήν του πυροβολικού ουδόλως μετεκινήθησαν των θέσεων των καθ' όλην την ημέραν αι μονάδες, αν και εξεδόθη διαταγή του Αρχηγού του Στρατού περί ενάρξεως της επιθέσεως. Μάλιστα ο διοικητής του 1^{ου} συν. πεζ. επί της διαταγής επιθέσεως, ανέφερεν ότι εθεώρει την επιτυχίαν της κατά του Μπιζανίου εκ του λόφου Αυγό επιχειρήσεως ως αδύνατον, άνευ προηγουμένης εκτοπίσεως του εχθρού εκ του Μικρού Μπιζανίου υπό των στρατευμάτων της Αετορράχης.

Εκ του πυροβολικού της II Μερραρχίας μία πεδινή πυρ(χία (η 9^η) της III μοίρας του 4^{ου} συν. πεδ. πυρ(χικού ετάχθη εις τον λόφον Αυγό, ανεπαρκώς καλυπτομένη υπό του εδάφους και έβαλεν ολίγα βλήματα κατά εχθρικού καταυλισμού παρατηρηθέντος προς το χωρίον Αμπέλια (Βοδίβιστα), ως και κατά εχθρικού παρατηρητηρίου επί των υψωμάτων Μανωλιάσσης. Αι δύο άλληαι πυρ(χίαί της ειρημένης μοίρας (πλην ουλημού παραμείναντος εις τας αρχικάς του θέσεις) κατήλθον εις την πεδιάδα βορειοδυτικώς του λόφου Φουάτ.

Κατόπιν παρατηρήσεων του Αρχηγού πυρ(χικού Στρατιάς, ότι αι δύο μοίραι πυρ(χικού της II Μερραρχίας θα έδει να χρησιμοποιηθώσιν ού μόνον προς υποστήριξιν του πεζικού αλλή και ως αντιπυροβολικόν, ο διοικητής του πυρ(χικού της Μερραρχίας ταύτης επί σχετικής διαταγής ανέφερεν ότι ουδόλως απέκλεισε της ενεργείας του το εχθρικόν πυρ(χικόν, αλλή ότι κυρίως θα απηκολλείτο με την εξουδετέρωσιν του επί των χαρακωμάτων πεζικού του αντιπάλου.

Η Μερραρχία υπέβαλεν εις το Αρχηγείον τρεις αναφοράς των διοικητών των υπ' αυτήν συν(των, δι' ων καταφαίνετο ως μη ευχάριστος η κατάστασις των μονάδων, λόγω της επαυξήσεως της νοσηρότητος των ανδρών εκ της επιδεινώσεως των καιρικών συνθηκών.

Γ' Αριστερόν: Εις το αριστερόν η IV Μερραρχία ετήρησεν ομοίως της εαυτής θέσεις, περιορισθείσα ν' αντικαταστήσει μόνον δια των III) 11 και II) 9 ταγμάτων το εξηνητημένον 8^{ου} συν. πεζ. επί της γραμμής μάχης.

Ο εχθρός έναντι της Μερραρχίας ταύτης ετήρει ισχυρώς τας θέσεις του, καθ' όλην δε την ημέραν παρηνώχλει τα εν πρώτη γραμμή τμήματα αυτής, συγκεντρών περισσότερον τας προσπάθειάς του εις το δεξιόν.

Ο διοικητής της IV Μερραρχίας, λόγω του δυσκόλου εδάφους, ανέθεσε την διοίκησιν των επί της γραμμής μάχης δυνάμεων εις τον διοικητήν του 8^{ου} συν. πεζ., επιστήσας την προσοχήν αυτού εις την εξασφάλισιν του δεξιού της παρατάξεως, καθ' όσον κατά πληροφορίας της II Μερραρχίας, κοινοποιηθείσας υπό του Αρχηγείου Στρατού Ηπείρου, εχθρικά τμήματα είχαν κινηθή από της εσπέρας της προηγουμένης προς τα υψώματα Άνω Θεριακίσι.

Περί της γενικής της τακτικής καταστάσεως ανέφερεν η Μερραρχία αυτή προς το Αρχηγείον την 9.45 ώραν.

Ο Αρχηγός του Στρατού Ηπείρου, απαντών εις την αναφοράν ταύτην την μεσημβρίαν, διέτασσεν όπως εξασφαλισθή το δεξιόν της Μερραρχίας, όπου επίμονοι προσπάθειαι εξεδηλούντο υπό του εχθρού, αναστελλομένης εν ανάγκη της προχωρητικής προς Άγιον Νικόλαον κινήσεως.

Την 15.30 ώραν συμπληρών την διαταγήν ταύτην διέτασσε την IV Μερραρχίαν, όπως αναστείλη πάσαν προχωρητικήν κίνησιν προς Άγιον Νικόλαον και εξασφαλίση το δεξιόν της μεταφέρουσα τον σταθμόν διοικήσεως εκ Σπαρτίτσι προς τα υψώματα Μανωλιάσσης δια την ευχερεστέραν επικοινωνίαν μετά του Αρχηγείου.

Ο διοικητής της IV Μερραρχίας, έχων την αντίληψιν ότι το αρισερόν του πλευρόν, περισσότερον προκεχωρημένον προς τον Άγιον Νικόλαον, είχε ανάγκην μεγαλύτερας επιβλήψεως, είχε συγκεντρώσει το εν εφεδρεία μοναδικόν τάγμα όπισθεν του πλευρου τούτου, ανέφερε δε την 18.5 ώραν ότι προς εξασφάλισιν του δεξιού του, όπου οι Τούρκοι εξεδήλθον ποιαν τινά δραστηριότητα, παρίστατο ανάγκη διαθέσεως τμήματος εκ της γενικής εφεδρείας. Όταν όμως έλαβε την από της μεσημβρίας εκδοθείσαν διαταγήν του Αρχηγείου ανέφερε την 20^{ην} ώραν ότι θα μετέβαινε την επομένην πρωίαν εις το δεξιόν μετά της εφεδρείας του.

Αριστερά της IV Μερραρχίας το απόσπασμα Οθύτσια εκτήρησε τας θέσεις αυτού.

Το εν γενική εφεδρεία παρά το Χάνι Φτελιάς απόσπασμα Χίου δεν εκινήθη εκ του καταυλισμού του.

Το πυρ(χικόν της Στρατιάς από της πρώιας έβαλλεν ισχυρώς δια της πυρ(χίας των 105 και των πεδινών πυρ(χιών κατά των πυροβολείων του Μπιζανίου και κατάρθωσε να σιγήσει τρία εξ αυτών. Ήρξατο όμως εκδηλουμένη έλληιψις πυρομαχικών και ο Αρχηγός του πυρ(χικού ανέφερεν ότι εκ των εκρηκτικών οβιδών των 105 απέμενον ειμή 60 μόνον.

Ο Αρχηγός του Στρατού Ηπείρου, απαντών εις την αναφοράν ταύτην την 16^{ην} ώρα συνέστησε την οπωσδήποτε καταπυροβολήσιν των πυροβολείων του Μπιζανίου, ίνα δυνηθή και προχώρησι η επίθεσις της II Μερραρχίας, μεθ' ης θα συνέπραττε και η γενική εφεδρεία. Πράγματι η δράσις του πυρ(χικού της Στρατιάς εξηκολούθησε καθ' όλην την ημέραν με λίαν επιτυχή αποτελέσματα, χωρίς να εκδηλωθή η αναμενομένη επίθεσις.

Η 9^η Ιανουαρίου διέρρευσεν ούτω, χωρίς να επιτευχθή τι το αποφασιστικόν. Τόσον εις τα εκατέρωθεν της στενωπού Φουάτ υψώματα, όσον και εις την πεδιάδα, πάντα τα τμήματα παρέμειναν καθηλωμένα εις τας θέσεις αυτών. Η γενική κατάστασις του στρατεύματος δεν ήτο ενθαρρυντική. Η συνεχής βροχή είχεν εξαιρετικώς ταλαιπωρήσει τους άνδρας, η δε επί των υψηλοτέρων σημείων των υψωμάτων Μανωλιάσσης του Αετορράχης πεσούσα χιών και η ομίχλη είχαν καταστήσει την υπηρεσίαν των προφυλακών κατ' εξοχήν επίπονον. Το ψύχος εφ' όλην του μετώπου, ήτο δριμύτατον, πολλή δε κρούσματα εκ ψύξεως είχαν σημειωθή. Η δύναμις των συν(των είχεν ελαττωθή καταπληκτικώς εκ των ασθενειών, έλληιψις δε μεγάλη στελεχών παρετηρείτο. Συσσίτιον δυσχερώς παρεσκευάζετο εις τους πλησίτους των λόχων της πρώτης γραμμής, η δε μεταφορά αυτού εις τας θέσεις των προφυλακών καθίστατο πολλοαχού ανέφικτος, ένεκα των εδαφικών κωλυμάτων και του πυρός του εχθρού.

Ο Αρχηγός του Στρατού Ηπείρου δια δύο αναφορών του κατέστησεν ενήμερον το Υπουργείον των Στρατιωτικών και τον Γενικόν Αρχηγόν του Στρατού περί των συνθηκών του διεξαγομένου αγώνος.

Επί πλέον επί της καταστάσεως του εχθρού το Αρχηγείον έλαβεν εκ διαφόρων πηγών σειράν ενδιαφερουσών πληροφοριών περί των κινήσεων και της δυνάμεως των τουρκικών στρατευμάτων.

10 Ιανουαρίου.

Α') Τμήμα Στρατιάς δεξιού. Επί της Αετορράχης επεκράτει ψύχος δριμύτατον, χιών δε πίπτουσα συνεχώς εδυσχεραίνε πάσαν κίνησιν. Εις το μέτωπον της VI Μερραρχίας ουδεμία επί τα πρόσω κινήσις ήτο δυνατή, λόγω της εξαντλήσεως των ανδρών. Το πυροβολικόν του αποσπάσματος της Μερραρχίας ταύτης και το II) 17^{ου} τάγμα αλλήσσοντα θέσιν κατά την νύκτα της 9 προς την 10 Ιανουαρίου με τον σκοπόν να εγκατασταθώσι, συνεπεία διαταγής του διοικητού του αποσπάσματος, επί των βορείως του Ελληνικού υψωμάτων, περιέπεσον εις αταξίαν ένεκα αναμίξεως μετά των ανδρών του

Η μάχη της Μανωλιάσσης

3^{ου} ανεξ. τάγ. ευζ. της Μερραρχίας Ηπείρου. Τα τμήματα ταύτα ετράπησαν αναμεμιγμένα προς το χωρίον Ελληνικόν όπως προστατευθώσιν εντός των κατερειπωμένων οικιών εκ της επικρατούσης κακοκαιρίας.

Ο διοικητής του Τμήματος Στρατιάς του δεξιού κατόπιν ων από της προηγουμένης αναφορών της VI Μερραρχίας, εξέδωσε προς αυτήν την 5.30 ώραν διαταγήν όπως τηρήσει τας ήδη κατεχομένας θέσεις παρά το χωρίον Κυπαρισσία (Φράστανα) δι' ασθενών προφυλακών, εγκαθιστώσα αμυντικώς τα υπόλοιπα τμήματα επί των υψωμάτων Β, του χωρίου Ελληνικόν.

Κατόπιν της διαταγής ταύτης, η Μερραρχία εξέδωκε την 6^{ην} ώραν διαταγήν αμυντικής εγκαταστασεως, συμφώνως προς την οποίαν τα τμήματα αυτής θα εγκαθίσταντο ως ακοιούθως: Τον 18^{ου} συν. πεζ. επί των βορείως του Ελληνικού υψωμάτων. Το απόσπασμα μηχανικού ανατολικώς του 18^{ου} συν. πεζ. επί του αυχένος Ελληνικού και Μονής Τσούκας. Τον 1^{ου} συν. ευζ. δυτικώς του 18^{ου} συν. πεζ. επί του αυχένος Ελληνικού, με τον 8^{ου} ταγ. ευζ. αμέσως βορείως και το 9^{ου} τάγ. ευζ. νοτίως αυτού. Το πυροβολικόν της μεραρχίας θα κατελάμβανε θέσεις κεκαλυμμένας επί των βορείως του Ελληνικού υψωμάτων. Τέλος το II) 17^{ου} τάγμα και ο λόχος μηχανικού θα συνεκεντρούντο αμέσως βορείως του χωρίου Αετορράχη εν εφεδρεία. Δια νεωτέρας διαταγής η Μερραρχία ώρισεν ότι αι μετακινήσεις των τμημάτων του 1^{ου} συν. ευζ. προς τον αυχένα Αετορράχης θα εγίνοντο την νύκτα και την χαραυγήν της επομένης, του δε αποσπάσματος μηχανικού κατόπιν ειδικής εντολής.

Την 7^{ην} ώραν ο διοικητής του Τμήματος Στρατιάς εξέδωσε διαταγήν προς την Μερραρχίαν Ηπείρου όπως τηρήσει τας θέσεις της, εφ' όσον η προχώρησις δεν θα ήτο εφικτή. Την 7.30 ανέφερε εις τον Αρχηγόν του Στρατού Ηπείρου περί της καταστάσεως των υπ' αυτόν Μερραρχιών, αίτινες επί πλέον εστερούντο και τροφίμων. Την 9^{ην} ώραν απέστειλε διαταγήν προς την VI Μερραρχίαν όπως συνδεθή μετά της Μερραρχίας Ηπείρου και καλήπτη το δεξιόν ταύτης εάν προχώρησις προς Μπιζάνι. Επί πλέον κατά την αυτήν ώραν, εζήτησε την γνώμην του διοικητού της VI Μερραρχίας εάν θα ηδύνατο να διατεθή το 1^{ον} σύνταγμα ευζώνων μετά μιας ορειβατικής πυρ(χίας εις την Μερραρχίαν Ηπείρου προς ενίσχυσιν της κατά του Μικρού Μπιζανίου επιθέσεως, εξασφαλιζομένου του μετώπου της ίδιας αυτού Μερραρχίας, δια των υπολοίπων τμημάτων.

Από της 9.30 μέχρι της 11^{ης} ώρας, δια συνεχών αναφορών του προς τον Αρχηγόν του Στρατού Ηπείρου, ο διοικητής του Τμήματος Στρατιάς συνίστα την έναρξιν δραστηρίας επιθέσεως της II Μερραρχίας και των αριστερά αυτής τμημάτων ως και την εκτέλεσιν βοήθης δι' οιοκλήρου του πυρ(χικού της Στρατιάς, κατά των οχυρών του Μπιζανίου. Εξέφραζε δε την γνώμην ότι αι συνθήκαι ήσαν απολύτως ευνοικαί δια την επιχειρήσιν, τοσοούτω μάλλον καθ' όσον το μεν σύνταγμα Κρητών ευρίσκετο προ των πρώτων χαρακωμάτων του Μικρού Μπιζανίου, τα υπόλοιπα δε υπό τας διαταγές αυτού στρατεύματα προήλθαιον με καταπληκτικήν ταχύτητα προς τας εχθρικές θέσεις.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

Λαογραφία - Παράδοση

Ποιμενικό λεξιλόγιο

λήρις: Τα ακάθαρτα νερά μετά το πλύσιμο των πιάτων που περιέχουν και κάποια αποφάγια. Κατάλληλη τροφή για τους οικόσιτους χοίρους.
μαντζάτο: Το δωμάτιο που, εκτός των άλλων, χρησιμοποιείται και ως χώρος

παρασκευής της τροφής.
μασουρία: Το νήμα του υφαδιού τυλιγμένο σε σχήμα ατράκτου. Το μήκος του είναι όσο το εσωτερικό μήκος της σαϊτας.
μασταράς: Αρώστια που προσβάλλει τους μαστούς των γαλακτοφόρων ζώων.
μιτάρια: Βασικό εξάρτημα του αργαλειού. Από τον τρόπο περάσματος της κλωστής στα μιτάρια εξαρτάται και το είδος του υφαντού (μονό ή διπλό).
ξομπλιαστά: Είδος υφαντού που η υφάντρα αντιγράφει τα μοτίβα από άλλο σχέδιο. Είναι το πιο δύσκολο είδος υφαντού.
παγούρι: Αγγείο νερού, μέσο πρόσκλησης συγγενών και φίλων για κοινό τραπέζι.
πάλα: Μικρή ποσότητα λαναρισμένου μαλλιού για κατασκευή τουλιούπας.

πιστρόφια: Το τραπέζι που παραθέτει η μητέρα της νύφης στους νιόπαντρους οκτώ μέρες μετά το γάμο.
προσ(η)λιάζω:(προσθηλιάζω): Βάζω τα αρνιά να θηλάσουν.
σ μαρώνω/ σμάρια: Τοποθετώ ξερά ξύλα και κληριά ως εξωτερική επένδυση στις ξύλινες κατασκευές.
σακκοράφιασμα: Το ράψιμο με σακοράφα και το ράψιμο με αραιές βελονιές.
σάλωμα: Τίναγμένα στάχυα βρίζας.
σιμποδαύλι: Το ξύλο που σκαθίζουν τα ξύλα της φωτιάς στο τζάκι.
σταχτόκ 'ηούρα: Κουλιούρα στη στάχτη.
στρούγκα: Ο χώρος που άρμεγαν τα πρόβατα.
τσαντίλα: Το ύφασμα χρησιμοποιούνταν για το στράγγισμα του τυριού.
τσιγαρίδες: Κομμάτια τσιγαρισμένου λιπαρού κρέατος.
τσουκάνι: Είδος κουδουνιού.

ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΝΤΑΦΛΟΣ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΛΙΜΑΝΙ ΡΑΦΗΝΑΣ
ΤΗΛ.: (22940) 23356

ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ

ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΥ ΔΗΜ. ΜΗΤΣΗ

Valhallavägen 82 11427
STOCKHOLM

www.jarlatrafik.se

Tel.: 08-208393 08-109668
Fax: 08-201523

ΣΟΦΟΙ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΟΙ ΕΙΠΑΝ

1. Τα βιβλία των σοφών είναι μνημεία. Τα βιβλία των αμαθών είναι μνήματα. (Ιπποκράτης)
2. Η αργία είναι μητέρα της πείνας, αδελφή της κλοπής, εξαδέλφη του ψεύδους και θεία της δυστυχίας. (Συνέσιος)
3. Μη συμβουλεύεις πάντα τα ευχάριστα, αλλιά τα σωστά. (Σόλων)
4. Οι φτωχοί κάνουν όσα μπορούν και οι πλούσιοι όσα θέλουν.
5. Ό,τι φτιάχνει η αγάπη, τα χαλάει η δικόνοια.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. Ο εφημέριος της ενορίας τηλεφώνησε στην Αστυνομία να πάρουν μπροστά από το σπίτι του ένα γάιδαρο που είχε ψοφήσει. Ο αστυφύλακας του ήξει: «Νομίζω ότι για τους νεκρούς φροντίζουν οι παπάδες.» Και ο παπάς του απαντάει «Σωστά, όχι όμως πριν τους αποχαιρετήσουν οι συγγενείς τους.»

2. Κάποτε ο Θεός ρώτησε κάθε λαό τι θέλει να του προσφέρει για να ζει καλύτερα. Ο Γάλλος ζήτησε όμορφες γυναίκες, ο Γερμανός δυνατό στρατό, ο Άγγλος πολλούς λόρδους και μια αιώνια βασιλίτσα και ο Έλληνας ζήτησε να ψοφήσει η κατοίκα του γείτονα.

3. Ένας αγρότης είχε ένα κτήμα που στο πίσω του μέρος ήταν μια ωραία λίμνη. Ένα απόγευμα αποφάσισε να κάνει μια βόλτα μέχρι τη λίμνη. Καθώς πλησίαζε άκουσε γυναικείες φωνές και γέλια και είδε γυμνά κορίτσια να παίζουν με τα

νερά της λίμνης. Όταν οι κοπέλες κατάλαβαν την παρουσία του πήγαν στα βαθιά νερά της λίμνης για να μη φαίνονται επειδή ήταν γυμνές. Μία από τις κοπέλες του φώναξε και του είπε: «Δεν πρόκειται να βγούμε αν δεν φύγεις» Κι εκείνος τους είπε: «Σιγά μην ήρθα να σας δω που κοιμυμπάτε. Απλά εγώ ήρθα να ταΐσω τον κροκόδειλο που είναι μέσα στη λίμνη.» Καταλαβαίνετε μετά τι έγινε...

4. Στην παλαιά Αθήνα όταν γίνονταν καβγάδες στα κέντρα διασκέδασης, έπεφτε πολύ ξύλο. Για να καλύπτεται η φασαρία, οι καταστηματαρχές διέταζαν τους μουσικούς να παίζουν δυνατά. Από εκεί βγήκε η φράση «Ξύλο μετά μουσικής»

Ηλιούπολη 27 Νοεμβρίου 2017

Γράφει ο Στέφανος Κων. Γιωτάκης
Ηλιούπολη 26
Σεπτεμβρίου 2017

Ευαέτις

ΓΑΜΟΣ & ΒΑΠΤΙΣΗ
Στολισμοί - Δεξιώσεις

- Μπομπονιέρα
- Πρόσκληση
- Γλυκό

ΚΙΚΗΣΙΑΝΗ ΖΩΗ ΤΖΙΜΑ
Τηλ.: 697 8073201
210-5578206 ΑΣΠΡΟΥΡΓΟΣ

ΒΙΟΛΕΤΤΑ ΜΠΕΛΛΟΥ
ΤΑΒΕΡΝΑ Η ΠΛΑΤΕΙΑ
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΣ
 ΑΝΟΙΧΤΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 11.00π.μ. ΕΩΣ 24.00μ.μ.
 ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΑΓΟΥΛΑΣ
 210.5551400
 210.5557355

ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΝΤΟΥΛΑΠΕΣ
ΠΟΡΤΕΣ
ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ

ΘΩΜΑΣ ΓΙΔΑΡΗΣ

ΤΗΛ. 26510 90720
ΚΙΝ. 6978 286290

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ
ΜΕΛΕΤΗ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
SERVICE

Λίγ' απ' όλα ... για όλα

Αγαπητοί συγχωριανοί, φίλες και φίλοι χρόνια πολλά και καλή χρονιά!

ΑΝΙΣΤΟΡΗΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ ΣΕ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Εν σχέσει με την δεσποτική εορτή της Χριστού Γεννήσεως, της ενσαρκώσεως του Λόγου, ουκ ολίγες είναι οι προφητείες εκείνες οι αναφερόμενες στην ένσαρκο οικονομία του Χριστού.

Αναφέρονται λοιπόν, στην Ένσαρκο Οικονομία αποδιδόμενες στους Αρχαίους Έλληνες σοφούς, όπως αναγιγνώσκονται στα ειλητήριά κατά την αγιογραφική απεικόνιση των μεγάλων αυτών μορφών του αρχαιοελληνικού πνεύματος, σε νάρθηκες (προνάους) πολλών ιστορικών μονών, είτε στην Ελλάδα, είτε στο εξωτερικό. Οι τοιχογραφίες του είδους βρίσκονται στις περισσότερες μονές του Αγίου Όρους (Ι. Μ. Βατοπεδίου, Ι.Μ. Ιβήρων κ.ά.), στην Μονή των Φιλανθρωπινών στο νησί της Παμβώτιδος λίμνης στα Ιωάννινα, σε μονές της Μακεδονίας, στο Μεγάλο Μετέωρο κ.α. Πρόκειται κυρίως για τοιχογραφίες της Παλαιολόγιας περιόδου και εντεύθεν, χωρίς να λείπουν και σύγχρονες δημιουργίες σε νεότερους ναούς.

Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν οι παραστάσεις των επτά σοφών της αρχαιότητας (Πλάτων, Απολλώνιος ο Τυανεύς, Σόλων, Αριστοτέλης, Πλούταρχος, Θουκυδίδης και Χείλων ο Λακεδαιμόνιος), στο δυτικό τμήμα του νότιου εξωνάρθηκα της Μονής Φιλανθρωπινών. Η παρουσία των αρχαιοελληνικών αυτών μορφών, που θεωρούνται προάγγελοι του χριστιανισμού, αποτελεί στοιχείο σπάνιο στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη που φανερώνει την ευρύτητα μόρφωσης και το βάθος των θεολογικών γνώσεων του εμπνευστή του εικονογραφικού προγράμματος, πιθανώς του ίδιου του Ιωάσαφ Φιλανθρωπινού. Αξιοσημείωτο είναι ότι στο νότιο εξωνάρθηκα και αριστερά της εισόδου εικονίζονται ολόσωμοι επτά "φιλόσοφοι", ο Πλάτων, ο Απολλώνιος, ο Σόλων, ο Αριστοτέλης, ο Πλούταρχος, ο Θουκυδίδης και ο Χείλων. Επάνω από τις μορφές μία επιγραφή επεξηγεί το λόγο της παρουσίας των στο ναό: «Οι επτά άνδρες "συνεδριάσαντες σε κάποιο σπίτι των Αθηνών διακήρυξαν τη θεία ενανθρώπιση και την παρουσία του Χριστού"».

Αριστοτέλης (Φωτο 12)

Ο μονοθεϊσμός στην αρχαία Ελλάδα φαίνεται έντονα όταν ο Αριστοτέλης ακολουθώντας τον δάσκαλο του Πλάτωνα, χαρακτηρίζει το Θεό ως «Αυτοζωή» και «Πηγή πάσης ζωής» και διδάσκει ότι η λατρεία

του πρέπει να είναι «ανείδωλος». Στα Μεταφυσικά του, ο Θεός είναι αιώνιος, αίγιος, πνεύμα καθαρό και κυβερνά τα πάντα. Τοιχογραφίες των αρχαίων φιλοσόφων όπως του Αριστοτέλη έχουν βρεθεί σε πολλούς ορθόδοξους ναούς.

Πλάτων

Η σχέση αρχαίας Ελλάδας και μονοθεϊσμού φαίνεται επίσης στον Ιάμβλιχο ο οποίος ως αρχή και αιτία του παντός δέχθηκε ένα μόνο Θεό, πηγή του Αγαθού, όπως και ο Πλάτωνας. Ο Πλάτωνας πάντως περιγράφει τον Δημιουργό Θεό στο αριστοτεχνικό έργο «Τίμαιος» με παρόμοιο τρόπο με τον οποίο τον βρίσκουμε και στον Χριστιανισμό, να δημιουργεί το κόσμο μέσα από το Χάος.

Πλούταρχος

Η φιλοσοφία της Ρωμαιοκρατούμενης αρχαίας Ελλάδας μ.Χ. όπως ο Πλούταρχος συνεχίζουν να πιστεύουν στον μονοθεϊσμό. Ο Πλούταρχος ορίζει το Θεό ως αγέννητο, άναρχο, αιώνιο, εκτός χρόνου υπάρχοντα, πηγή του αγαθού, ως εν και ως ωραίο. Είναι ο Νους που όλα τα ρυθμίζει και διευθύνει. Μετά το θάνατο πίστευε ότι οι ψυχές περιπλανώνται στο ουράνιο διάστημα ανάμεσα στη γη και τη σελήνη, όπου υφίστανται τιμωρίες. Ο Πλούταρχος τιμάται από την Ορθοδοξία αλλά και από την ιστορία ως ένας από τους μεγαλύτερους αρχαίους Έλληνες ιστορικούς

Θουκυδίδης

Σύμφωνα με τον Μέγα Αθανάσιο (πατρολογία), ο Θουκυδίδης είχε πει: «Να σέβεσαι τον Θεό και να κατανοείς. Μην ζητείς (να μάθεις) ποιος είναι, και πώς. Διότι ουδέποτε είναι ανύπαρκτος, ως υπάρχοντα

λοιπόν να τον σέβεσαι και να τον αντιλαμβάνεσαι. Διότι είναι άσεβης αυτός ο όποιος θέλει σύμφωνα με τον νουν να εξακριβώσει τον Θεό».

Πλούταρχος, Θουκυδίδης, Χείλων

Χείλων

Ο Χείλων είχε πει πως «Αφθαρτος φύσις του Θεού θα γεννηθεί, εξ αυτού δε ο ίδιος ως ουσία και Λόγος». Το γεγονός ότι οι σοφοί στην Αρχαία Ελλάδα ήταν μονοθεϊστές ίσως δείχνει ότι κατανοούσαν πολύ περισσότερα πράγματα από όσα νομίζουμε. Πολύ πριν την παρακμή της αρχαίας Ελλάδας από τους Ρωμαίους, όταν ακόμα άνθιζε η φιλοσοφία, οι αρχαίοι Έλληνες φαίνεται πως είχαν διατυπώσει σκέψεις γύρω από Ένα Θεό, μία Αρχή που δημιούργησε και ρύθμιζε το κόσμο.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο που μεγάλες φρεσιογνωμίες της εκκλησίας ήταν πολύ καλοί μελετητές της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας και γραμματείας. Τέτοια παραδείγματα είναι οι τρεις ιεράρχες μας, ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ο Βασίλειος ο Μέγας και ο Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός ή Γρηγόριος ο Θεολόγος, ακόμα η Αγία Αικατερίνη, ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς και πλήθος αγίων μας γενικώς. Επίσης δεν είναι τυχαίο που ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο οποίος είχε λάβει μόρφωση στο άγιο Όρος στο οποίο είδαμε όλες αυτές τις τοιχογραφίες, συνήθιζε να λέει στις διδασχές του: «να σπουδάσετε τα παιδιά σας, να μανθάνουν τα ελληνικά, διότι και η Εκκλησία μας είναι εις την ελληνικήν. Και αν δεν σπουδάσεις τα ελληνικά, αδελφέ μου, δεν ημπορείς να καταλάβεις εκείνα σπουδαία ομολογία η Εκκλησία μας».

Ο παλιός

Ματιές στο παρελθόν

Φωτογραφίες που μας ταξιδεύουν πίσω στο χρόνο

Φωτ. αρχείο Γ. Β. Ίσκου

Η στάνη του Περικλή Κ. Μπέλλου στη Βαθυ-φέρα-κα, δεκαετία '70.

Η στέρνα της Αγγελικής Ίσκου, Μανωλιάσσα δεκαετία '80.

Το βραδινό το θυμό κράτα τον για το πουρνό